



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

**Νεοελληνική Γλώσσα**

**Α΄ Δημοτικού**

**Τίτλος:**

**«Ο θεός Παύλος»**

**Συγγραφή: ΤΖΟΒΛΑ ΕΙΡΗΝΗ**

**Εφαρμογή: ΤΖΟΒΛΑ ΕΙΡΗΝΗ**



**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**Θεσσαλονίκη 2014**



## ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: [centre@komvos.edu.gr](mailto:centre@komvos.edu.gr)



## **A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ**

### ***Τίτλος***

Ο θείος Παύλος

### ***Εφαρμογή σεναρίου***

Ειρήνη Τζοβλά

### ***Δημιουργία σεναρίου***

Ειρήνη Τζοβλά

### ***Διδακτικό αντικείμενο***

Νεοελληνική Γλώσσα

### ***Τάξη***

Α΄ Δημοτικού

### ***Σχολική μονάδα***

4<sup>ο</sup> Δημοτικό Σχολείο Πεύκης

### ***Χρονολογία***

Παραδείγματα: Από 11-02-2014 έως 20-02-2014

### ***Διδακτική/θεματική ενότητα***

Γλώσσα Α΄ Δημοτικού, τεύχος β, ενότητα 6: «Το χαμένο κλειδί»

### ***Διαθεματικό***

Όχι

### ***Χρονική διάρκεια***

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 9 διδακτικές ώρες

### ***Χώρος***

I. Φυσικός χώρος:



Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

### ***Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή***

Η εκπαιδευτικός είχε επισκεφθεί τους ιστότοπους που προτείνονται στο σενάριο και είχε επιλέξει μικρά αντιπροσωπευτικά αποσπάσματα από αυτούς, δεδομένου ότι τα συγκεκριμένα βίντεο ήταν αρκετά εκτενή. Ακόμη, φρόντιζε να επιλύει τα προβλήματα που διαρκώς πρόεκυπταν, καθώς στη φάση αυτή οι μαθητές δεν είχαν ακόμη μεγάλη εξοικείωση με τη χρήση του. Επίσης, είχε αφιερώσει ικανοποιητικό χρόνο πριν από την εφαρμογή του σεναρίου στην επίδειξη και στην εξάσκηση των μαθητών στις βασικές λειτουργίες του υπολογιστή και τα λογισμικά του σεναρίου. Το σενάριο δεν απαιτούσε συγκεκριμένες προϋπάρχουσες γνώσεις από την πλευρά των μαθητών, αλλά επεδίωκε να διερευνήσει τις γνώσεις τους και να τις επεκτείνει. Όσον αφορά την υλικοτεχνική υποδομή, χρησιμοποιήθηκαν 10 Η/Υ κατά την υλοποίηση των ομαδικών εργασιών και προβολέας.

### ***Εφαρμογή στην τάξη***

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

### ***Το σενάριο στηρίζεται***

Ειρήνη Τζοβλά, Ο θείος Παύλος, *Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Δημοτικού*, 2014

### ***Το σενάριο αντλεί***

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

## **B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ**

Το παρόν σενάριο αφορμάται από το περιεχόμενο της ενότητας «Ο θείος Παύλος», για να φέρει τους μαθητές σε επαφή με την Αφρική, τη φύση και την κουλτούρα της και, στη συνέχεια, να τους εμπλέξει στη δημιουργία ψηφιακής αφίσας με στοιχεία της



συγκεκριμένης ηπειρού. Τέλος, προεκτείνοντας την εργασία 2 του Τ.Ε. (τεύχος β', σ. 28) το σενάριο καλεί τους μαθητές να δημιουργήσουν την ψηφιακή τους ταυτότητα με τη χρήση διαδικτυακού λογισμικού και εξυπηρετεί τους γλωσσικούς στόχους της ενότητας με την ανίχνευση των υπό διδασκαλία συμπλεγμάτων μέσα από μια ψηφιακή αφήγηση.

## Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

### *Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο*

Η σύλληψη του σεναρίου προέκυψε ως απόρροια του ενδιαφέροντος που δείχνουν οι μικροί μαθητές σχετικά με πληροφορίες για άλλους τόπους, για τη χλωρίδα και την πανίδα τους. Η οπτικοποίηση των πληροφοριών, ωστόσο, περιλαμβάνει την εικονική αναπαράσταση γνώσεων, εννοιών, ιδεών και μηνυμάτων (Μυλωνάκου-Κεκέ 2005). Αυτή ακριβώς τη δυνατότητα που παρέχει η εικόνα ευελπιστεί το παρόν σενάριο να αξιοποιήσει, ώστε να διεγείρει τα συναισθήματα των μαθητών, να τους αφήσει να παρασυρθούν από αυτή και στη συνέχεια να την προσεγγίσουν με μια πιο κριτική ματιά.

Η παρακολούθηση κινούμενων εικόνων επιτρέπει στους μαθητές, αφενός να εκφράσουν αυθόρμητα τις πρώτες εντυπώσεις τους, οι οποίες σε ένα δεύτερο επίπεδο μπορούν να αποτελέσουν ένα πλούσιο προς επεξεργασία λειτουργικό-λεξιλογικό υλικό και, αφετέρου, να επιδιώξουν να γίνουν οι ίδιοι, με τη χρήση εργαλείων, παραγωγί εικόνων (εικονιστικές αναπαραστάσεις, δημιουργία αφίσας) και να παραγάγουν νόημα μέσα από αυτές, καθώς «Το νόημα παράγεται με τρόπους που είναι όλο και περισσότερο πολυτροπικοί, στους οποίους οι γραπτοί-γλωσσικοί τρόποι νοήματος είναι αναπόσπαστο μέρος των οπτικών, ακουστικών και χωρικών τύπων νοήματος. (...) Μέσα σε αυτό τον αναδυόμενο κόσμο του νοήματος, απαιτείται ένας νέος, πολυτροπικός γραμματισμός» (Kalantzis & Cope 1999, 681-682).



Το σενάριο εστιάζει και στην επικοινωνιακή προσέγγιση με την οποία αναγνωρίζεται ως πρωταρχικός στόχος η καλλιέργεια του προφορικού και του γραπτού λόγου ως εκφράσεων της επικοινωνιακής διάστασης της γλώσσας (Χατζησαββίδης 2009). Για τον σκοπό αυτό, εμπλέκει τους μαθητές σε παραγωγή και πραγμάτευση νοημάτων που τους αφορούν, με τη χρήση των νέων τεχνολογιών. Αυτές επιτρέπουν μεγαλύτερη εμπλοκή των μαθητών σε επικοινωνιακές περιστάσεις με προφορικό και γραπτό λόγο, σε μεγαλύτερη ποσότητα και με μεγαλύτερη ευκολία, με αποτέλεσμα η κατάκτηση του γλωσσικού τους γραμματισμού να γίνεται σε μεγαλύτερη έκταση (Χατζησαββίδης & Αλεξίου 2012).

#### **Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ**

##### *Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής*

Με το σενάριο αυτό επιδιώκεται οι μαθητές:

- να έλθουν σε επαφή με την αφρικανική ήπειρο·
- να γνωρίσουν τα φυσικά τοπία και το ζωικό βασίλειο της Αφρικής·
- να γνωρίσουν έναν διαφορετικό τρόπο ζωής από τον δικό τους·
- να κατανοήσουν ότι μπορούν να έχουν ταυτότητα.

##### *Γνώσεις για τη γλώσσα*

Με το σενάριο αυτό επιδιώκεται οι μαθητές:

- να δημιουργήσουν τη δική τους ψηφιακή ταυτότητα·
- να έρθουν σε επαφή με το κειμενικό είδος της ψηφιακής αφήγησης και της ψηφιακής αφίσας και να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους·
- να παραγάγουν πολυτροπικό κείμενο και να κατανοήσουν την προστιθέμενη αξία της εικόνας·
- να μάθουν τη γλώσσα μέσα από πραγματικές καταστάσεις επικοινωνίας·
- να αναπτύξουν δεξιότητες προφορικού – επιχειρηματολογικού λόγου·



- να συσχετίσουν εικονιστικά στοιχεία με λέξεις μέσα σε συγκεκριμένο νοηματικό πλαίσιο.

### **Γραμματισμοί**

Με το σενάριο αυτό επιδιώκεται οι μαθητές:

- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις χρήσης Η/Υ (άνοιγμα – αποσύνδεση, χρήση ποντικιού)·
- να έρθουν σε επαφή με ψηφιακά εργαλεία·
- να χρησιμοποιήσουν απλά λογισμικά για την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων·
- να αποθηκεύσουν το αρχείο τους·
- να εκτυπώσουν·
- να γνωρίσουν την αναζήτηση στο διαδίκτυο·
- να αναπτύξουν κριτική σκέψη, ώστε να διαμορφώσουν εγγράμματες ταυτότητες μέσα από τις οποίες θα μπορούν να προσεγγίζουν κριτικά την πραγματικότητα.

### **Διδακτικές πρακτικές**

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία

Εργασία σε ολομέλεια

Ανακαλυπτική – Συνεργατική Μάθηση

## **Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ**

### **Αφετηρία**

Αφορμή του σεναρίου αποτέλεσε το περιεχόμενο της ενότητας «Ο θείος Παύλος» (τευχ. β΄ σ. 28), που πραγματεύεται τα δώρα που έλαβε η Ιωάννα από τον θείο της που ταξιδεύει στην Αφρική. Το συγκεκριμένο θέμα έδωσε την αφορμή στην εκπαιδευτικό να ανιχνεύσει τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών για την ήπειρο αυτή και να τις επεκτείνει.



### ***Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο***

Το σενάριο είναι συμβατό με το [Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας](#), καθώς το θέμα της περιήγησης στο διαδίκτυο, της παραγωγής πολυτροπικού κειμένου, της παρουσίασης και της ανάρτησής του εμπεριέχεται στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, τόσο του γλωσσικού μαθήματος όσο και των άλλων μαθημάτων για την Α΄ Δημοτικού.

### ***Αξιοποίηση των ΤΠΕ***

Οι νέες τεχνολογίες αποτελούν ένα δυναμικό εργαλείο για την απόκτηση γνώσεων για τον κόσμο και για τη διαμόρφωση στάσεων και ιδεολογιών. Παράλληλα, αυξάνουν την ενεργητική εμπλοκή των μαθητών και προσφέρουν διέξοδο προς δράσεις που έχουν μαθησιακά αποτελέσματα (Χατζησαββίδης & Αλεξίου 2012). Στο πλαίσιο αυτό οι ΤΠΕ αξιοποιήθηκαν με τη χρήση: α) οπτικοακουστικού υλικού· β) προγράμματος ψηφιακής ταυτότητας· γ) προγράμματος ψηφιακής αφήγησης και δ) προγράμματος ψηφιακής αφίσας. Μέσα από την παραπάνω ενασχόληση, οι μαθητές κατέκτησαν νέους γραμματισμούς, ήλθαν σε επαφή με πολυτροπικά κείμενα και κλήθηκαν να παραγάγουν τέτοια.

### ***Κείμενα***

Χρησιμοποιήθηκαν:

- α) το κείμενο του σχολικού εγχειριδίου του βιβλίου του μαθητή [εδώ](#).
- β) οι εργασίες του [T.E](#).
- γ) φάκελος συνοδευτικού υλικού.
- β) οπτικοακουστικό υλικό.

ΑΦΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ, η Δύναμη της Αφρικάνικης Γης (από το 18<sup>ο</sup> έως το 25.50<sup>ο</sup> λεπτό)



<http://eduportal.gr/index.php/articles/culture/412-africareview>

Ταξίδι στην Τανζανία και στην Μαδαγασκάρη

<http://eduportal.gr/index.php/articles/culture/411-taxiditanzania-madag>

*Εκπαιδευτικά λογισμικά – εφαρμογές*

Πρόγραμμα Google Earth

Πρόγραμμα <http://www.thinglink.com>

Μηχανή αναζήτησης [www.google.gr](http://www.google.gr)

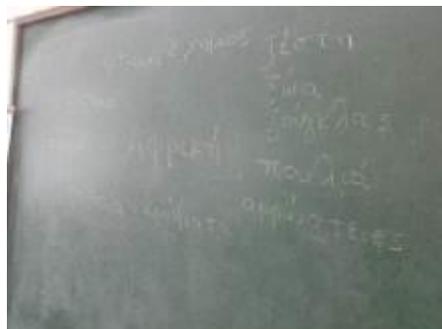
Πρόγραμμα <http://www.postermywall.com>

*Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις*

**1η & 2η διδακτική ώρα**

Ολομέλεια

Την πρώτη ώρα οι μαθητές επεξεργάστηκαν στην ολομέλεια το κείμενο «Ο θείος Παύλος» από το Β.Μ. (τεύχ. β', σ. 28) και με αφορμή το περιεχόμενό του ξεκίνησαν συζήτηση σχετικά με την Αφρική. Η εκπαιδευτικός προσπάθησε μέσα από καταγισμό ιδεών να ανιχνεύσει την προϋπάρχουσα γνώση των μαθητών για την ήπειρο, τη χλωρίδα και την πανίδα της, τη θέση της στον παγκόσμιο χάρτη, τον τρόπο ζωής και τον πολιτισμό της. Οι μαθητές είχαν πολλές ιδέες και έδειξαν ότι είχαν αρκετές γνώσεις για την ήπειρο. Η εκπαιδευτικός έγραφε τις ιδέες των μαθητών στον πίνακα και έγινε σχετική συζήτηση στην τάξη.



Ακολούθως, η εκπαιδευτικός, για να ενισχύσει και να επιβεβαιώσει πολλά από αυτά που αναφέρθηκαν στην καταγισμό ιδεών, πρόβαλε στην ολομέλεια το βίντεο [ΑΦΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ](#), η Δύναμη της Αφρικάνικης Γης (από το 18<sup>ο</sup> έως το 25.50<sup>ο</sup> λεπτό) και ένα μικρό απόσπασμα που αφορούσε την Τανζανία και τη Μαδαγασκάρη.



Οι μαθητές έκαναν παρατηρήσεις για τα τοπία που είδαν και τα συνέδεσαν με όσα είχαν αναφέρει νωρίτερα. Η εκπαιδευτικός εκμεταλλεύτηκε το ενδιαφέρον των μαθητών για την ήπειρο και πρότεινε να συνδεθούν και να δουν τη θέση της στον παγκόσμιο χάρτη. Έτσι στην ολομέλεια οι μαθητές είδαν την ήπειρο σε σχέση με τις υπόλοιπες ηπείρους, εντόπισαν τις μεγαλύτερες χώρες και είδαν ενδεικτικές φωτογραφίες από αυτές.



Ακόμη, η εκπαιδευτικός έδειξε στους μαθητές πώς να προσεγγίζουν και πώς να εστιάζουν σε διάφορα σημεία της ηπείρου, πώς να επιλέγουν, ώστε στη συνέχεια οι ίδιοι οι μαθητές να περιηγηθούν μέσω αυτού στην ήπειρο.

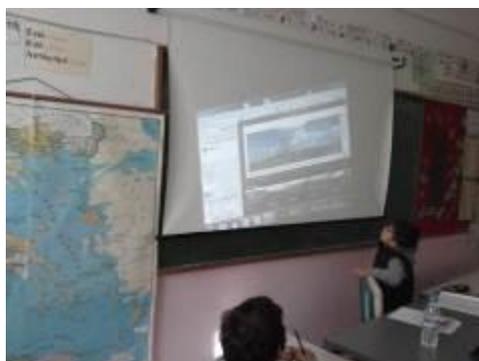
### **3η & 4η διδακτική ώρα**

Ομάδες

Κατά το διάστημα αυτό οι μαθητές πήγαν μπροστά στους Η/Υ, χωρίστηκαν σε ομάδες των 2-3 ατόμων και συνδέθηκαν οι ίδιοι με το πρόγραμμα Google Earth (Το πρόγραμμα είχε ήδη εγκατασταθεί από την εκπαιδευτικό στους Η/Υ και υπήρχε διαδικτυακή σύνδεση). Οι μαθητές με τη χρήση των εργαλείων οθόνης του προγράμματος προσέγγισαν την Αφρική όπως είχαμε κάνει και στην ολομέλεια και είδαν φωτογραφίες από αυτή, ώστε να αποκτήσουν οι ίδιοι άποψη για τη χλωρίδα, για την πανίδα και για τον πολιτισμό της ηπείρου αλλά και να εξοικειωθούν με τα ψηφιακά εργαλεία. Επισκέφτηκαν εικονικά πολλές χώρες και ανακάλυψαν φυσικά τοπία και αξιοθέατα.



Ο ενθουσιασμός ήταν τόσο μεγάλος, που παρόλο που χτύπησε το κουδούνι για διάλειμμα, κανείς δεν άφησε τον υπολογιστή του για να φύγει. Η κάθε ομάδα επέλεξε μια φωτογραφία την οποία στη συνέχεια παρουσίασε στην τάξη με τη χρήση βιντεοπροβολέα περιγράφοντας το περιεχόμενό της και εξηγώντας –στο μέτρο που αυτό ήταν δυνατό– γιατί τη διάλεξε ανάμεσα στις άλλες. Στόχος μας είναι να αναπτύξουν κριτικές ικανότητες και δεξιότητες επιχειρηματολογικού λόγου.



### 5η & 6η διδακτική ώρα

Ομάδες – Ολομέλεια

Οι μαθητές διατηρώντας τις προηγούμενες ομάδες και παραμένοντας στην αίθουσα πληροφορικής συνδέθηκαν με μηχανή αναζήτησης [εδώ](#). Εκεί πληκτρολόγησαν τη λέξη «Αφρική + Εικόνες». Η κάθε ομάδα επέλεξε μια φωτογραφία από τα αποτελέσματα που έδωσε η αναζήτησή τους και με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού την αποθήκευσαν στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή της.



Ήταν μια διαδικασία που πραγματοποιήθηκε με άνεση από τους μαθητές. Στη συνέχεια στην ολομέλεια η εκπαιδευτικός μαζί με τους μαθητές ενεργοποίησαν την εφαρμογή <http://www.postermywall.com> και «ανέβασαν» τις φωτογραφίες όλων των ομάδων δημιουργώντας τη δική τους ψηφιακή αφίσα (βλ. Φάκελο συνοδευτικού υλικού). Η αφίσα αυτή εκτυπώθηκε και αναρτήθηκε στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης. Στη συνέχεια η κάθε ομάδα μέσω του εκπροσώπου της παρουσίασε στην ολομέλεια την εικόνα που είχε επιλέξει και συμπεριλήφθηκε στην αφίσα και την περιέγραψε. Ήταν πολύ ενδιαφέρουσες οι περιγραφές, καθώς οι μαθητές συνέδεαν τη φωτογραφία με όσα είχαν αναφερθεί κατά το πρώτο δίωρο.

## 7η διδακτική ώρα

### Ομάδες

Κατά την ώρα αυτή –και στο πλαίσιο των ταξιδιών– για να εξυπηρετηθούν οι γλωσσικοί στόχοι της ενότητας, που αφορούσαν το σύμπλεγμα *αυ*, αλλά και για να γίνει επανάληψη συνδυαστικά με το σύμπλεγμα *ευ*, οι μαθητές διατήρησαν τις προηγούμενες ομάδες τους, μετέβησαν στην αίθουσα Πληροφορικής και παρακολούθησαν στον Η/Υ τους μια ψηφιακή αφήγηση, η οποία συνοδεύεται από υπότιτλους (βλ. Φάκελο συνοδευτικού υλικού). Στόχος της δραστηριότητας αυτής ήταν οι μαθητές να ασκηθούν στην ανάγνωση πολυτροπικού κειμένου, να διαβάσουν δηλαδή τους υπότιτλους (στην παρούσα ενότητα ολοκληρώνεται η διδασκαλία



γραμμάτων/φθόγγων και συμπλεγμάτων) υποβοηθούμενοι από τις εικόνες που τους συνοδεύουν. Μέσα από την παιγνιώδη αυτή προσέγγιση επιδιώχθηκε να αυξηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών για ανάγνωση, δεδομένου ότι αυτή αποτελεί πολλές φορές μια αγχωτική για τα παιδιά διαδικασία. Η ομαδική προσπάθεια με την οποία έγινε η ανάγνωση, το περιεχόμενο της αφήγησης αλλά και η δυνατότητα που είχαν οι μαθητές να επεξεργαστούν την κάθε διαφάνεια όση ώρα αυτοί έκριναν ότι χρειάζεται ενίσχυσε την προσπάθεια ανάγνωσης. Όταν οι ομάδες ολοκλήρωσαν την ανάγνωση, διάβασαν μεγαλόφωνα στην ολομέλεια το περιεχόμενο της αφήγησης και στη συνέχεια συζήτησαν στην τάξη τις δικές τους αντίστοιχες εμπειρίες, ώστε να αναπτύξουν δεξιότητες προφορικού λόγου. Εντύπωση προκάλεσε το γεγονός ότι οι μαθητές διάβασαν με άνεση την αφήγηση και ότι αυτή αποτέλεσε μια καλή αφορμή για να εκφράσουν τις δικές τους εμπειρίες από πρόσφατα ταξίδια.



## 8η & 9η διδακτική ώρα

### Ατομικά

Κατά το δίωρο αυτό οι μαθητές πραγματοποίησαν την εργασία 1 του Τ.Ε. (τεύχος β', σ. 28), κατά την οποία κλήθηκαν να δημιουργήσουν τη δική τους ταυτότητα. Αφού συζήτησαν στην τάξη το περιεχόμενο μιας ταυτότητας και τον λόγο ύπαρξής της, στη συνέχεια περιεργάστηκαν την ταυτότητα της εκπαιδευτικού και συμπλήρωσαν την άσκηση του Τ.Ε. που αφορούσε τη δική τους ταυτότητα και την παρουσίασαν στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια, ως επέκταση της εργασίας 2 (τεύχος β', σ. 28), η



οποία λειτούργησε συμπληρωματικά με την εργασία 1, η εκπαιδευτικός πρότεινε στους μαθητές να δημιουργήσουν την ψηφιακή ταυτότητα της τάξης.

Για τον σκοπό αυτό, φωτογράφησε τους μαθητές ως τάξη κι έπειτα, με τη χρήση του προγράμματος <http://www.thinglink.com>, δημιουργήθηκε η ψηφιακή ταυτότητα της τάξης ως εξής: Η εκπαιδευτικός «ανέβασε» τη φωτογραφία στο πρόγραμμα και κάλεσε τον κάθε μαθητή να δημιουργήσει τη δική του ταυτότητα «πατώντας» πάνω στη φωτογραφία του. Στο πεδίο που εμφανιζόταν ο κάθε μαθητής πληκτρολογούσε το όνομα, το επίθετό του και τα αγαπημένα του χόμπι. Οι μαθητές πραγματοποίησαν με άνεση τη δραστηριότητα, δεδομένου ότι κατά τη διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας είχαν κατακτήσει τον μηχανισμό ανάγνωσης και γραφής σε ικανοποιητικό βαθμό και ο όγκος των πληροφοριών που ζητήθηκε είναι μικρός. Επίσης, οι μαθητές είχαν κατακτήσει ικανοποιητικά και τον γραμματισμό της πληκτρολόγησης και αυτή έγινε σε συντομότερο χρονικό διάστημα από αυτό που είχε υπολογιστεί αρχικά. Στη συνέχεια οι μαθητές παρουσίασαν τον εαυτό τους μέσα από την ψηφιακή ταυτότητα της τάξης. Ήταν μια διαδικασία που ενθουσίασε τους μαθητές γιατί μπόρεσαν και εξέφρασαν τον εαυτό τους, απέκτησαν αυτοπεποίθηση μέσα από τη χρήση του Η/Υ και συνειδητοποίησαν ότι μπορούν και οι ίδιοι να έχουν ταυτότητα. Για λόγους σεβασμού στα προσωπικά δεδομένα των μαθητών, δεν περιλαμβάνεται στο φάκελο του συνοδευτικού υλικού η ψηφιακή ταυτότητα της τάξης.

## ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Φύλλα δραστηριοτήτων δεν χρησιμοποιήθηκαν, επειδή αυτά έπρεπε να περιέχουν αναλυτικές οδηγίες για το κάθε βήμα της δραστηριότητας, γεγονός που θα ήταν αποθαρρυντικό για τους μαθητές. Για τον λόγο αυτό δόθηκαν προφορικά οι οδηγίες στους μαθητές και να συνεπικουρούνταν –όπου χρειαζόταν– από την εκπαιδευτικό.



## **Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ**

Το σενάριο μπορεί να επεκταθεί για να εξυπηρετήσει περαιτέρω τους γλωσσικούς στόχους της ενότητας από το λογισμικό του Π.Ι. για την Α΄ Δημοτικού ή/και την ιστοσελίδα [i-pinakas](#). Ακόμη, μπορεί να δημιουργηθεί από τους μαθητές με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού κάποιο animation ή κόμικ με ζώα της Αφρικής με τη χρήση αντίστοιχης ψηφιακής εφαρμογής. Είναι μια δραστηριότητα που χαροποιεί ιδιαίτερα τους μαθητές και με μικρή βοήθεια μπορεί να πραγματοποιηθεί από αυτούς. Τέλος, μπορεί να οργανωθεί και κάποιο κυνήγι θησαυρού σχετικά με την Αφρική ως επέκταση της δραστηριότητας 4 του Τ.Ε.

## **H. ΚΡΙΤΙΚΗ**

Το σενάριο εξελίχτηκε πολύ καλά και ήταν φανερό η βαθμιαία εξοικείωση των μαθητών με τον υπολογιστή. Το θέμα του αποδείχτηκε ιδιαίτερα αγαπητό στους μαθητές και η χρήση των προτεινόμενων λογισμικών τους ενθουσίασε. Ειδικά το πρόγραμμα google earth αποδείχτηκε το αγαπημένο τους και μετά το τέλος της εφαρμογής οι μαθητές συνέχισαν να ζητούν να εκπονήσουν δραστηριότητες σχετικές με το πρόγραμμα. Η ψηφιακή αφήγηση επιτέλεσε τον στόχο για τον οποίο είχε επιλεγεί, αφού οι μαθητές διάβασαν άνετα το κείμενο και βοηθήθηκαν από τις εικόνες και τη μουσική που τη συνόδευαν. Για άλλη μια φορά διαφάνηκε η υπεροχή του πολυτροπικού κειμένου, στο ότι εκφράστηκαν στη συνέχεια εμπειρίες συναφείς με το θέμα της αφήγησης. Τέλος, η δημιουργία της ψηφιακής ταυτότητας της τάξης αποδείχτηκε ότι ήταν ρεαλιστική και εφαρμόσιμη από μαθητές της ηλικίας των 6–7 ετών, στους οποίους απευθυνόταν.



## Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Kalantzis, M. & B. Core. 1999. Πολυγραμματισμοί: επανεξέταση του τι εννοούμε ως γραμματισμό και τι διδάσκουμε ως γραμματισμό στα πλαίσια της παγκόσμιας πολιτισμικής πολυμορφίας και των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας. Στο «*Ισχυρές* και «*ασθενείς*» γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. *Όψεις του γλωσσικού ηγεμονισμού*, επιμ. Α-Φ. Χριστίδης, τ. Β', 680-695. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κεκέ, Ι. & Η. Μυλωνάκου-Κεκέ. 2005. Διαδραστικές εμπειρίες σε περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας. Στο *Εικόνα και Παιδί*, επιμ. Ο. Κωνσταντινίδου-Σέμογλου, 479-487. Θεσσαλονίκη: cannot not design publications.

Χατζησαββίδης, Σ. *Γλωσσοδιδασκτικά συνεχή και ασυνεχή της τελευταίας τριακονταετίας: από τον επικοινωνιοκεντρισμό στον κοινωνιοκεντρισμό*. Διαθέσιμο στο:

[http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com\\_content&view=article&id=502&catid=51&Itemid=85%E2%8C%A9=e1](http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=502&catid=51&Itemid=85%E2%8C%A9=e1) [05-01-2013].

Χατζησαββίδης, Σ. & Μ. Αλεξίου. 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της γλώσσας και λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: στο πλαίσιο του τυπικού γραμματισμού, για διαθεματικές διδακτικές πρακτικές, για ημιτυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρατίθεται στον φάκελο «Συνοδευτικό υλικό» και η ψηφιακή αφίσα για την Αφρική που δημιούργησαν οι μαθητές.